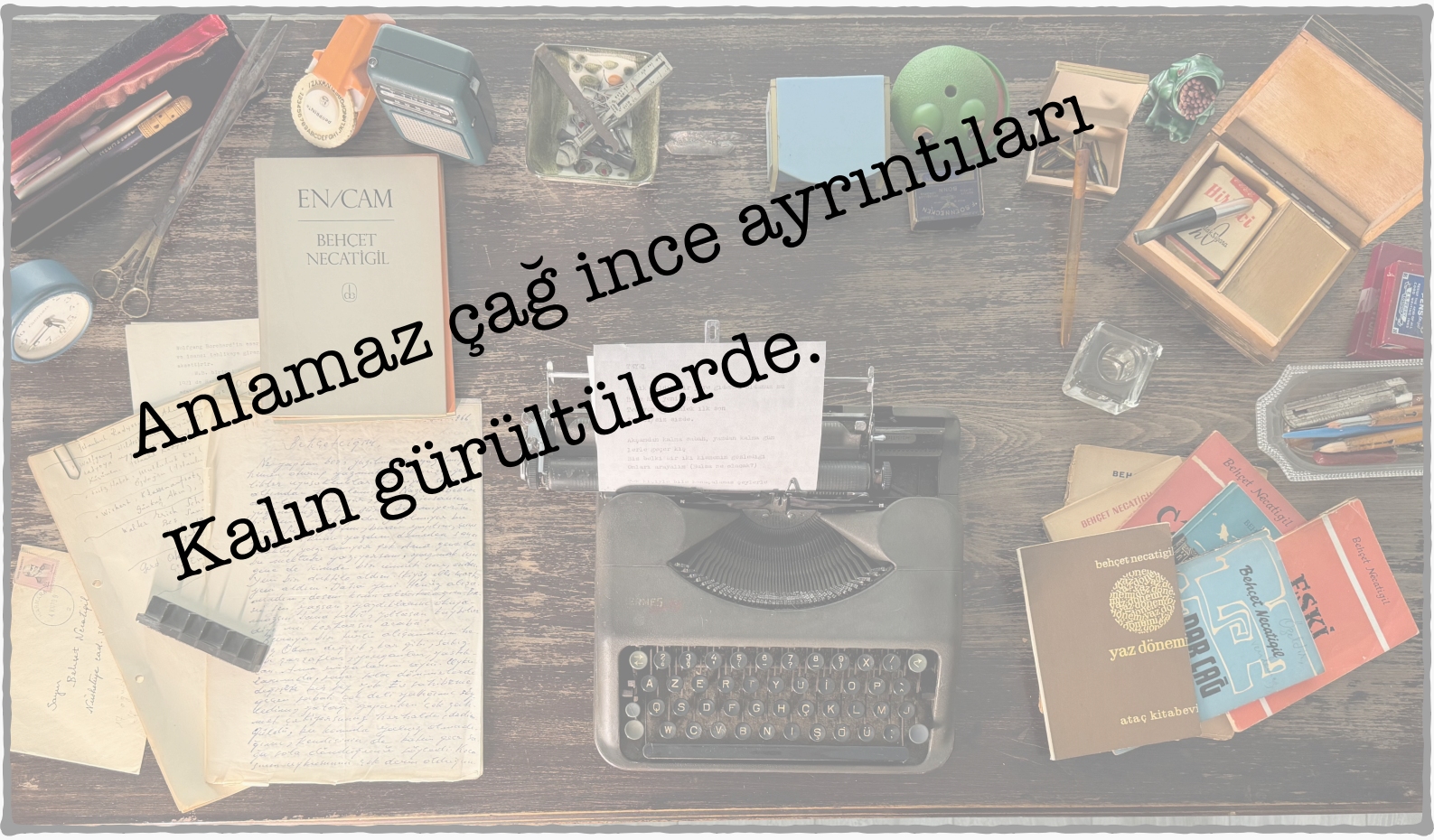
Necatigil'in Odası | Necatigil

SAYI 9: KASIM 2026

AYLIK BÜLTEN

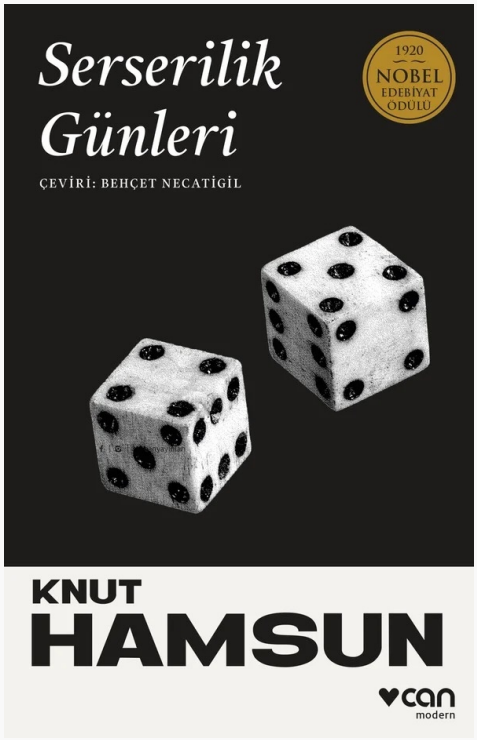
İÇİNDEKİLER

Yeni eklenenler
Haberler
Siteden örnekler
Kronoloji'de bu ay
Mini röportajlar
Necatigil Sözlüğü'nden
Eşyalar Mezarlığı

Hazırlayan: Serenad Demirhan

HABERLER…

- **Necatigil Çevirisi *Serserilik Günleri* Çıktı**

Necatigil'in 1955 yılında Varlık Yayınları'ndan çıkan Knut Hamsun çevirisi *Serserilik Günleri*, 71 yıl aradan sonra yeniden basıldı. Editörlüğünü Serenad Demirhan'ın yaptığı kitap; 1886'da Amerika'ya giden Knut Hamsun'un orada yazdığı altı hikâyeden oluşuyor. Necatigil'in derleyip çevirdiği bu hikâyeler, bir yandan işçilerin, göçmenlerin, yersiz yurtsuzların o dönemdeki hayatlarını sert bir gerçekçilikle ortaya koyarken, bir yandan da Hamsun okurlarının alışık olmadığı eğlenceli diyaloglar ve mizahi bir üslupla bezeli.

Hamsun tramvaylarda biletçilik, tarlalarda ırgatlık etti. Biletçilikte tutunamamıştı. Durakları aklında tutamıyor, birbirine karıştırıyor, yolculara haber vermeyi unutuyor, sahanlıkta kitap okumaya dalıyordu. Chicago'dan bunun için ayrıldı. Kuzey Dakota'ya bu yüzden gitti. Oralarda çiftliklerde, bozkırda ekin kaldırma işlerinde çalıştı. "Serserilik Günleri", "Zachaeus" adlı hikâyelerinde hayatının bu dönemini anlatır.

Behçet Necatigil

- **"Behçet Necatigil'in 'Kar Kar' Şiirinde Dil Sapmaları"**

Anlamsal sapmalar şiirin bütününde baskın şekilde işlev üstlenmiştir. Şiirde "kar" imgesi yalnızca doğayı örten bir unsur olarak kullanılmamış; sessizlik, yalnızlık, unutuluş, örtülme, bunaltı ve varoluşsal sıkışmışlık gibi soyut durumların simgesi hâline getirilmiştir.
Behçet Necatigil'in "Kar Kar" şiirinde kullandığı dil sapmaları, bilinçli bir şekilde kullandığı dil tercihi olarak değerlendirilmektedir. Şair, bu tercih aracılığıyla alışılmış dil kullanımını dönüştürmekte, okuru şiirin anlam katmanlarını çözümlemeye yönlendirerek anlamlandırma sürecinin etkin bir öznesi hâline getirmektedir.

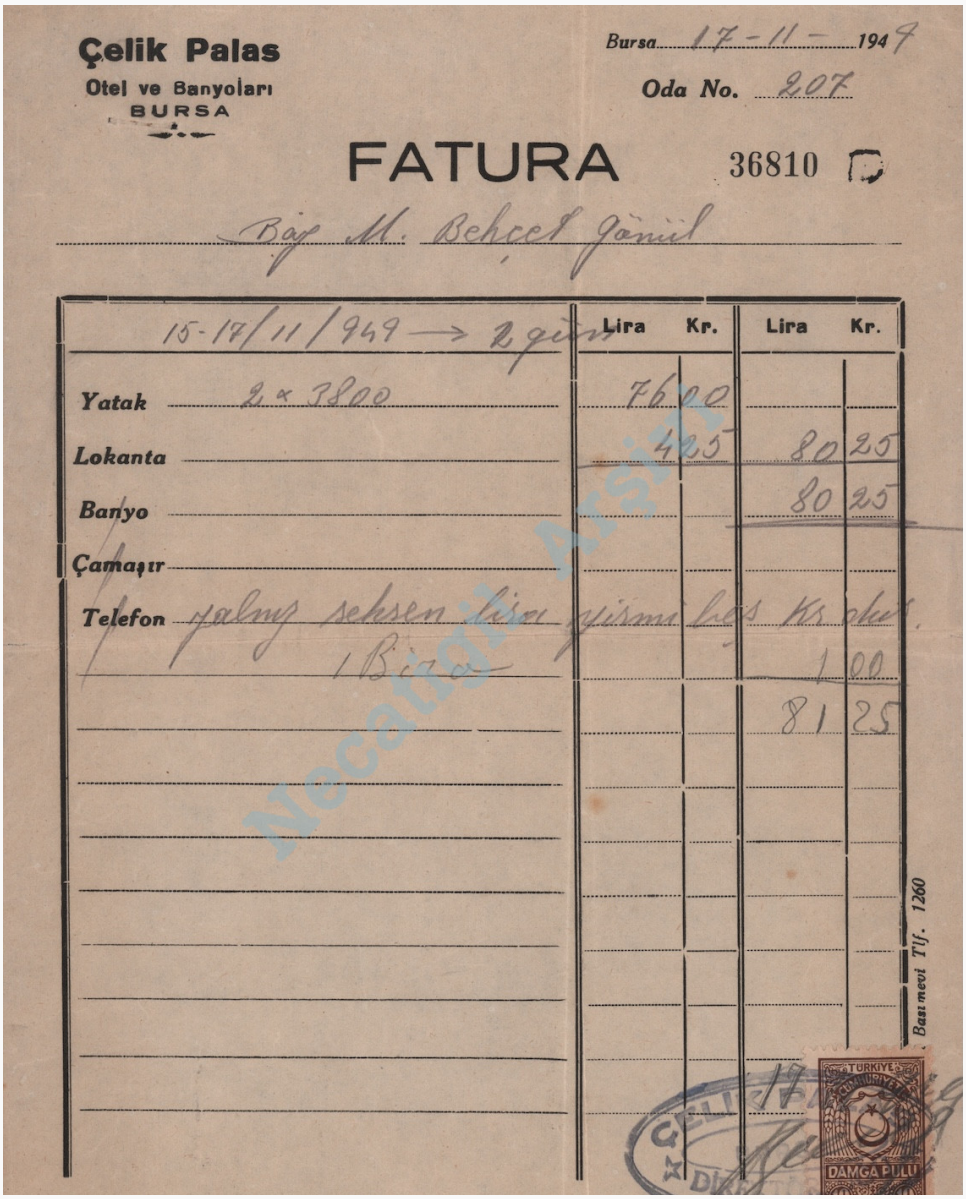
Edebî Eleştiri Dergisi'nde, Remziye Çölgeçen Kaya ve Salim Durukoğlu'nun yayımladığı Ekim 2026 tarihli makale için: https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/5847995

- **"Onarılan Ev: Behçet Necatigil Şiirinde Kişisel Mit ve Kleinci Onarım"**

Bu çalışma, Charles Mauron'un psikokritik yöntemini Kleincı onarım kavramıyla birlikte okuyarak Behçet Necatigil şiirine uygulamış ve şairin ev imgesini tematik bir tercih değil, bilinçdışı bir onarım mitinin sahnesi olarak okumayı önermiştir.
Necatigil okuması düzeyinde ise çalışma, Türk şiirinin yerleşik bir kabulüne yeni bir bakış önermektedir. "Evler şairi" nitelemesi, Necatigil'in ev izleğini doğru biçimde işaret etmekle birlikte, bu izleğin altında işleyen daha belirsiz ve dinamik bir yapıyı gizler. Ev, yalnızca orta hâlli hayatın mekânı değil, hem barındıran hem gömen ikircikli bir kapsayıcıdır. Şiir ise bu kapsayıcının bitmeyen onarımıdır.

Hikmet Akademik Edebiyat Dergisi'nde, Hakan Soydaş'ın yayımladığı16 Ekim 2026 tarihli makale için: https://dergipark.org.tr/tr/pub/hikmet/article/1982886

Ev, Aile, Yakın Çevre'den "Eşi ve Çocukları"

Çelik Palas
Otel ve Banyoları
BURSA

Bursa 17-11-1949
Oda No. 207

FATURA 36810

Bay M. Behçet Necatigil

15-17/11/949 → 2 gün	Lira	Kr.	Lira	Kr.
Yatak 2 × 3800	76	00		
Lokanta	4	25	80	25
Banyo			80	25
Çamaşır				
Telefon yalnız seksen lira yirmi beş kuruştur.				
1 Bira			1	00
			81	25

Basımevi Tlf. 1260

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DAMGA PULU

Necatigil Arşivi

Annemle babamın, yeni evlerindeki yaşamlarına başlamadan önce kısa bir balayı serüvenleri olmuş. Bursa'da Çelik Palas Oteli'nde geçirdikleri kısa süreyi (15-17 Kasım 1949) annem gülümseyerek anımsıyor, çünkü babam yolculukta geçen zamanın çoğunu, yanında getirdiği yazılı yoklamalarını okuyarak geçirmiş; üstelik bu durumun çok olağan olduğu inancındaymış. Müthiş bir arşivci olan (bu özelliğinin inanılmaz boyutunu, onun ölümünden sonra daha iyi anladık) babamdan kalan belgeler arasında, Çelik Palas Oteli'nin faturası da vardı; balayı babama 80 lira 25 kuruşa mâl olmuştu! (Ayşe Sarısayın, *Çok Şey Yarım Hâlâ*, YKY, 2001)

Harcama listelerinden, 17 Kasım 1949 tarihli balayı faturası https://necatigilinodasi.com/ev-aile-yakin-cevre/balayi-faturasi/

Künye

Katalog numarası: BN.BIO.05.04.0001

Tarih: 1949

Dil: TR

Etiketler: Ayşe Sarısayın, Behçet Necatigil, Bursa, Çelik Palas, Çok Şey Yarım Hâlâ, Huriye Necatigil, YKY

Katkıda bulunanlar: Behçet Necatigil

Belge türü: Taslak

Baskı türü: Daktilo, El yazısı

Hak sahibi: Necatigil ailesi

Kataloglayan: Serenad Demirhan

NECATİGİL KRONOLOJİ'SİNDE KASIM...

- **25 Kasım 1937:** Berlin'de gittiği dil kursları hakkında yazdığı kapsamlı rapor için Humboldt Vakfı'ndan teşekkür yazısı gelir.
- **Kasım 1941:** Otto Spies'den çevirdiği "Türk Halk Kitapları" Eminönü Halkevi Neşriyatı'ndan çıkar.
- **19 Kasım 1941:** Atandığı Zonguldak Mehmet Çelikel Lisesi'nde hastalanınca "faal adenit tüberküloz" raporuyla 2 aylık istirahat alır ancak bakanlık kabul etmez, derhal vazifesinin başına dönmesi bildirilir.
- **Kasım 1944:** "Kır Şarkısı", Kovan dergisinde yayımlanır.
- **Kasım 1945:** İzmir'de levazım subayı olarak yaptığı askerliği biter.
- **15-17 Kasım 1949:** Huriye Necatigil'le balayı için Bursa Çelik Palas Oteli'ne giderler.
- **1 Kasım 1951**: Yeditepe dergisinde Wolfgang Borchert'ten çevirdiği dört şiir yayımlanır.
- **Kasım 1956:** "Eski Toprak" kitabı Varlık Yayınları'ndan çıkar.
- **1 Kasım 1956**: "Tarancı'da Yaşamak" yazısı Varlık'ta yayımlanır.
- **24 Kasım 1957:** Küçük kızları Ayşe (Sarısayın) doğar.
- **Kasım 1958:** "Arada" kitabı Varlık Yayınları'ndan çıkar.
- **14 Kasım 1958:** Kabataş Lisesi'nde birlikte çalıştığı tarih öğretmeni Galip Vardar'ın ölümü üzerine Vatan gazetesine bir yazı yazar.
- **25 Kasım 1959:** İlhan Berk mektubunun ekinde bir rondeau gönderir ve Necatigil'e nasıl bulduğunu sorar..
- **Kasım 1960:** 15 yıl çalıştığı Kabataş Lisesi'nden İstanbul (Çapa) Eğitim Enstitüsü'ne tayin edilir..
- **2 Kasım 1961**: Şair ve oyun yazarı Günter Eich İstanbul'a gelir ve Türk-Alman Kültür Derneği'ndeki etkinlikte Necatigil ondan çevirdiği şiirleri okur.
- **9 Kasım 1961:** "Abdal" şiirinin müsveddelerinden birinde Çapa (Eğitim Enstitüsü) notu yer alır.
- **7 Kasım 1962:** Erdal Öz, Doğan Hızlan'ın evinde, TRT Ankara radyosundaki "Bizim Sanatçımız" programı için bir röportaj yapar.
- **9 Kasım 1963:** Mehmet Seyda'nın evinde Sabahattin Selek, Tahir Alangu ve Kemal Tahir'le yemek yer.
- **28 Kasım 1963:** "Yıldızlara Bakmak" oyununu Aksaray'da meyhaneler pasajının arkasındaki bir esnaf kahvesinde, öğle sonrası yazar.
- **22 Kasım 1964**: "Artırma Salonunda" adlı radyo oyunu İstanbul Radyosu'nda seslendir.
- **21 Kasım 1967:** Radyo uyarlaması "Melikşah ile Güllühan" İstanbul Radyosu'nda seslendirilir.
- **Kasım 1968:** "Yaz Dönemi" kitabının ikinci baskısı de Yayınevi'nden çıkar.
- **15 Kasım 1968**: "Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü Üstüne Birkaç Söz" başlıklı yazısı Varlık'ta çıkar.
- **Kasım 1972**: Konuk İşçi, Göz, Çirkinleme, Kıyı şiirleri Yeni Dergi'de yayımlanır.
- **3 Kasım 1972:** "Beni En Çok Dolduran, Doyuran Şair Oktay Rifat" başlıklı yazısı Milliyet Sanat'ta yayımlanır.
- **24 Kasım 1972:** Stuttgart'taki Güney Almanya Radyosu'nda Yüksel Pazarkaya'yla yaptığı söyleşi yayımlanır.
- **28 Kasım 1972:** Emekli olduğu Çapa Eğitim Enstitüsü'nden teşekkür belgesi alır.
- **Kasım 1973:** "Ertuğrul Faciası" adlı radyo oyununu bitirir.
- **13 Kasım 1973:** Faruk Nafiz Çamlıbel'in cenazesinden iki gün sonra "Cenazelere Gitmek" şiirini yazar.
- **30 Kasım 1973:** "Tûtînâme" sözleşmesi Hürriyet Yayınlarıyla imzalanır, ancak kaybolan dosya 35 yıl sonra yayımlanabilir.
- **15 Kasım 1974:** "Haydut Montari" adlı radyo uyarlamasını İstanbul Radyosu'na teslim eder.
- **13/14 Kasım 1976**: Galatasaray-Tünel arasındaki Havuzlu Bira Pasajı'nda, Ali Tanyeri ve Kâmuran Şipal'le buluşur.
- **1 Kasım 1978:** Kent Oyuncuları, Necatigil'in Çehov'dan çevirdiği "Vanya Dayı"yı sahneler, oyun 2024 yılında kitap olarak yayımlanır.
- **8 Kasım 1978:** Selim İleri'yle yaptığı röportaj Dünya gazetesinde yayımlanır.
- **Kasım 1979:** "Atatürk'ü Duymak" şiiri Varlık'ta yayımlanır.
- **5 Kasım 1979:** Akciğerlerindeki rahatsızlık nedeniyle Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi'ne yatırılır.
- **10 Kasım 1979**: Hastanede "Bronskopi" şiirini yazar.
- **13 Kasım 1979:** Hastanede yapılan tetkiklerin ardından ilk radyoterapi uygulaması yapılır.

MİNİ RÖPORTAJLAR

Bu bölümde, Necatigil'in eserlerinin farklı kuşak ve alanlardaki kişilerde bugün nasıl karşılık bulduğunu, kesişme noktalarını, bıraktığı izleri, var olan ancak kayda geçmemiş kimi bilgileri kayıt altına almayı amaçlıyoruz.

Kasım ayı röportaj konuğumuz Atilla Birkiye.

Birkiye, ilk gösterimi Mart 2002'de gerçekleşen "Asıl Şiirler Bekler Bazı Yaşları" şiir dinletisi ile daha sonra *Uzak Yol Kaptanı, Gaz* ve *Kediciler* adlı radyo oyunlarının yer aldığı "Şimdi Uzak Yakın..." (2016) etkinliklerini hazırlamış, "Necatigil 100 Yaşında" sempozyumunda "Mitologya: Yalnız Kalmış Deneme" başlıklı bir konuşma yapmıştı. Birkiye'nin Necatigil hakkında yazıları da var.

"Onun şiiri çok katmanlı, kazdıkça altından yine/yeni anlamlar çıkıyor. Geçmişe (şiir/şair) göndermelerle dolu; dahası 'mitologya'ya kadar kazıyabilirsiniz. Bilmediğim, bulamadığım daha ne çok anlam!"

---

*Yıllar önce hazırladığınız "*Asıl Şiirler Bekler Bazı Yaşları*" başlıklı şiir dinletisi Necatigil şiirleriyle kurduğunuz bağı gösterir nitelikteydi. Necatigil'le ilk karşılaşmanız ne zaman ve nasıl oldu? Ve en çok hangi şiirler kaldı sizde?*

Seksenli yılların başında Cem Yayınevi'nden "Bütün Eserleri" yayınlanmaya başlamıştı, şiiriyle "tanışma" o zamandır, o yıllarda şiir kitapları peş peşe çıkmış, alıp okumuştum. Kuşkusuz adını bilmemek olanaksız, öncesi var, yetmişli yılların ortaları olmalı, Çehov'dan yaptığı oyun çevirilerini okumuştum, ağbimin kitaplarıydı, Kent Oyuncuları'nın yayınladığı. H. Heine-*Şarkılar Kitabı*'nı da o yıllar okumuş olmalıyım. O zamanlar az okuyan, sıradan bir gençtim, edebiyat heveslisi bile sayılmazdım! Seksenlerin sonuna doğru Onat Kutlar'ın önerisiyle *Kör Baykuş*'u okudum, kuşkusuz okuduğum başka çeviriler de var. Özellikle *Malte Laurids Brigge'nin Notları*'nı da belirtmeliyim. Tek sözcükle romanlar da çeviriler de enfestir.

Seksenli yıllar için şunu da eklemeliyim: Ansiklopedi, sözlük, yazarlar sözlüğü, ünlüler sözlüğü, kültür sözlüğü-ansiklopedisi gibi yayınlar yaygınlaşmıştı, ben de bu yayınların içinde epeyce yer aldım. Tabiî ki ilk başvurduğum kaynak Necatigil'in *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü* ile *Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü* idi. Bunlar, yalnızca benim değil tüm Cağaloğlu'nun başvurduğu kaynaklardı, hâlâ sık sık bakarım. Çok değerlidir, büyük emek ürünüdür, tutumlu bir değerlendirme yaklaşımının yanı sıra son derece sistematiktir. Öğrencilerime de hep önermişimdir…

Asıl 1994 yılının sonbaharı, şiirleriyle haşır neşir olmam, diyebilirim. (Anladığım kadarıyla!) O zaman oğlumla birlikte yaşamaya başlamıştık, İstinye'de bir çatı katında, dar bir balkonu vardı ama İstinye Körfezi'ni, Boğaz'ın bir kısmını izlemek olanaklıydı. İşte o sonbaharda nedenini bilmiyorum, Cem'den çıkan dört cildi özellikle o balkonda tekrar okudum, bir tür çalışmaydı, kuşkusuz bazı şiirleri birkaç kez okuyorsunuz.

Zaman içinde tekrar tekrar okuyorsunuz vb. Çok var da, "Solgun Bir Gül Dokununca", "Sevgilerde", "Gizli Sevda", "Arada", "Zaman Kayması", "Eski Sokak", "Açık" vb. Öte yandan "Evler" ve "Barbaros Meydanı-1/2" beni çok etkileyen şiirlerdir. Malum "Evler" *Çevre*'de var, sonra *Evler* kitabını yazacak. Bir yazımda da becerebildiğim kadarıyla belirtmiştim onun şiirinde, kuşkusuz tartışmaya açık, "vicdan"ı bir estetik kategori olarak niye almayalım! O yazıdan kısa bir bölüm:

"Vicdan, estetik bir kategori olarak kabul görmüyor belki ama bir şairin, bir yazarın yapıtının içeriğinde görüp/okuyup tanımladıklarımızdan: samimiyet gibi, dürüstlük gibi, doğallık gibi. (Doğallık oyunculukta bir yöntem, o zaman, genel olarak estetik'te yeri var diyebiliriz.) Kimilerinin bu meseleye itirazı da yüksek olabilir; öte yandan içerikte gördüğümüz bu duygu durumunu ya da bir tür 'düşünce biçimi'ni niye estetik bir kategori olarak ele almayalım; yani *vicdan* meselesi'ni!" (*KE*, 2025, sayı 31)

Bir rastlantı oldu, 95/96 sezonunda İstanbul Opera ve Balesi'nin gerçekleştirdiği bir gösterinin metinlerini hazırladım, Cahit Sıtkı'dan el alarak adını da koydum: "Düşten de Güzel". Şiirler ile şarkıların iç içe geçtiği, biraz "teatral" bir gösteriydi. Beş şair yer alıyordu, biri de Necatigil'di. Zaten istim üzerindeydim, yukarıda saydıklarımı aldım, başkaları var mıydı, olabilir; ama her şairden zaten birkaç şiir seçmiştim. Dolayısıyla Necatigil'i başlı başına olmasa da ilk sahneye taşıma etkinliğim o zamandı.

"Hani eski Yunan tragedyalarında âdettir, cinayetler hep sahne gerisinde işlenir. Ölümleri, sahnede o görünen oyunculara ve seyircilere haberciler iletir, ayrıntılarıyla onlar anlatırlar. Ben de hep sahne gerisinde, belki aksilik, ama hep sahne ardında yeni yeni küçük ölümler görüyorum, gördükçe sahneye geliyorum, bakıyorum: Orada büyük tragedyalar oynanıyor. Belki onların bütünlüğünü bozuyor ama yine de duramıyor, dikkati, önemsiz sayılan bu küçük ölümlere de çekmek isteyen bir haberci oluyorum," diyor Necatigil. Bir yazınızda 100 Soruda Mitologya*'yı önemli bir kılavuz olarak gördüğünüzü, öğrencilerinize okuttuğunuzu söylüyorsunuz. 2016'daki sempozyum konuşmanızda kitabın yeni baskısının yapılmamasına dikkat çekmiştiniz. Belki bunun da etkisiyle, izleyen yıl kitap yeniden basıldı ve bugün de ilgi görmeye devam ediyor. Necatigil'in edebiyatında mitolojinin yansımalarını nasıl değerlendirirsiniz?*

Yeni basımlara vesile olmuşsam ne mutlu bana. Önce yukarıdaki Necatigil'in "haberci" metaforunun altını çizmek isterim, ne kadar alçakgönüllü ama dünyaya, edebiyata vb. bakış, bir o kadar da önemli, derinlikli. O konuşma metnini geliştirerek, *K24.com*'da (5.5.2016) yayınladım, izninizle oradan da bir alıntı yaparak yanıt vereyim:

"Necatigil 98. sorunun [*100 Soruda Mitologya*] yanıtında, mitoslardan etkilenen şairler arasında kendisini de sayıyor. Zaten bazı söyleşilerinde buna açıklık da getirmiş.

Bunların arasında, Necatigil'in şu şiirleri sayılabilir: 'Birey' (Akhileus-Oğuz Kağan); 'İkindi Çayı' (Sirenler); 'Kuğulu Göl' (Zeus-Hera); 'Derler' (Sisifos); 'Nilüfer'; 'Panik'; Venüs Çizgisi' (Venüs); 'Seni' (Tantalos); ilk dizesi 'Yaşlıların büyük bencilliklerini' olan başlıksız şiir (Hades). 'Nilüfer' ile 'Panik' ilk akla gelenler kuşkusuz. İlkinde Hero ile Leandros, ikincisinde de Pan mitos'undan yola çıkarak yazmış.

Bu şiirlerin tarihleri, *Sözlük*'ün [*Küçük Mitologya Sözlüğü*] yayınlandığı 1957'den sonra; *Sözlük* çalışmasındaki yoğunlaşma belli ki şiirde de uç vermiş. Ancak Necatigil bu tarihten önce mitolojiyle ilgileniyor. Örneğin 'Sahipsiz Gölge' şiirinin yayın tarihi Şubat 1956. Bir konuşmasında da 'İlk kitabım *Kapalı Çarşı*'da (1945) henüz masala değil, mitosa, masal diline ve dinî lejandlara yönelmiştim' diyor. 'Sahipsiz Gölge'de Tanrılar tarafından cezalandırılan Tantalos'un adı geçer ama bu şiirde Yunus da geçer; Âşık Paşa'dan da iki dize vardır. Tantalos ayrıca *Gece Aşevi* (1965) adlı radyo oyununda da karşımıza çıkar; dahası alt metinde var. Çok iyi bilindiği gibi, şiirinde yalnızca Yunan-Latin mitolojisinin değil, Doğu mitoslarının, masalların da izini sürmüş, yararlanmış. Ancak onları, ortaya çıktığı dramatik yapı ve öğeleriyle aynen taşımamış; oradaki evrensel temaları kendi çağına, gününe göre yazmış. Özcesi mitosları olduğu gibi görmeyiz, daha çok günümüz insanına –o evrensel temanın– sinmiş biçimiyle görürüz."

*Necatigil'in üç radyo oyununu "*Şimdi Uzak Yakın...*" başlıklı dinletiyle izleyicilere sundunuz. Oyunların canlı efektlerle, müzikle ve dekorla sahnelenmesi, farklı ve yenilikçi bir yorumdu. Bu oyunları sahneleme fikri nasıl gelişti ve oyunları nasıl seçtiniz? Radyonun geçmişteki etkisini yitirdiği günümüzde, radyo oyunları ancak az sayıda "meraklısı" tarafından biliniyor. Bu tür çalışmaların bir edebiyatçının sonraki kuşaklarla ilişki kurması, bir anlamda çoğaltılması konusuna siz nasıl bakıyorsunuz?*

Radyo tiyatrosu, henüz televizyonun olmadığı zamanlarda ilgiyle takip edilir, dinlenirdi, evet dinlenirdi! Hayal dünyamızı beslerdi. Bu, benim çocukluğuma, ilkgençliğime de denk düştü, dolayısıyla yukarıda "adını bilmemek olanaksız" ifadesi belki biraz da buradan geliyor, örneğin *Ertuğrul Faciası*'nı dinlediğimi çok iyi anımsıyorum, sanki arkası yarın olarak verilmişti. Oyunların seçimi, süreyle ilgili, biraz da bizim ekiple ilgili, malum İş Sanat'ta sergilemiştik, yukarıda sözünü ettiğiniz şiir dinletisini de. Biraz öyküsünü anlatayım. Aslında biz şiir dinletileriyle başladık, resital demedik özellikle Türkçe dinleti dedik, daha çok tematik bir akışı olan, "teatral" olmayan ama bir mizanseni, dekoru olan,

Metni düzenleyen: Atilla Birkiye; Müzik yönetmeni ve piyano: Serdar Yalçın; Sahneye uygulayan: Mehmet Birkiye; Seslendirenler: Tilbe Saran, Metin Belgin, Bülent Emin Yarar, Hakan Gerçek; Keman: Seda Subaşı Yalçın; Klarnet: Gürhan Eteke; Efekt: Vehbi Arslan; Yardımcı oyuncu: Burak Çiçek
https://www.youtube.com/watch?v=ooJSAptPyPw

müzik eşliğinde şiirlerin okunuşu. İlki Dıranas'tı, ikincisi Necatigil'di. Epeyce bir şairi sahneye taşıdık, bu yıl 26. sezonumuz. Bir süre sonra hikaye de yapalım, yani hikayecileri de sahneye taşıyalım dedik. Sahne düzenini yapan Mehmet Birkiye, burada eski bir radyo kayıt stüdyosunu düşünerek, sanki bir radyo tiyatrosu gerçekleştiriliyormuş gibi, yani bunu gösteren bir dekor ve mizansen hazırladı, böylece hikayecileri de yani hikaye dinletilerini de böyle bir dekorla, mizansenle sanki radyo tiyatrosu gerçekleştiriyormuşçasına, dediğiniz gibi canlı efekt, canlı müzik vb. ile sunduk. Sonra aklıma madem böyle dekor yapıyoruz, böyle mizansen kuruyoruz, o zaman gerçek bir radyo oyununu da sahneleyebiliriz düşüncesi geldi. Dolayısıyla ilk isim de doğal olarak Necatigil'di. Her şeyden önce radyo tiyatrosunu dinlersiniz, görmezsiniz, ama hani nasıl diyelim denk düştü. Dinletide yer alan "Kediciler" oyunu da yanılmıyorsam ilk kez seslendirildi, ilk kez seyirciyle buluştu. Yani bizimkisi biraz "alegori". Bugün için ne yazık ki radyo oyunlarına ilgi yok, malum. Ama yine de radyo diye bir şey var, yayım var, öyleyse bu tür etkinlikler, eylemler tekrar canlanabilir. Ancak radyo oyunu yazmak kolay bir yazma üretimi değil, öte yandan da son derece yazarı çeken bir tür...

Son olarak şunu belirteyim, "Asıl Şiirler Bekler Bazı Yaşları" Şubat 2027'de yine İş Sanat'ta sergilenecek, ayrıca "Şimdi Uzak Yakın..." adlı dinletinin videosu da internetten izlenebilir.

NECATİGİL SÖZLÜĞÜ'NDEN

Yerini bulmuş kelimeler, sesler, bir yaşantıyı öylesine kuşatır, toparlar, bir noktaya toplar ki benliğimizin bir parçası ancak öylelikle, sürüklenip gideceği başka yaşantı sellerinden kurtulur, karaya çıkar, var olur.
Görülegelenin, kolayca gözden kaçabilecek olanın anlam kazanması için, demirbaş defterinde bir eşyanın altını kırmızıyla çizercesine, ona dikkatle bakmak gerekir. (*Bile/Yazdı*'dan)

Bu bölümde Necatigil'in sıklıkla kullandığı kelimeler için, şiirlerinden, mektuplarından ve yazılarından alıntılarla oluşturulan sözlükten örnekler yer alıyor.
Serenad Demirhan'ın yaptığı çalışmadan bu ay için seçilen kelime "Evler"

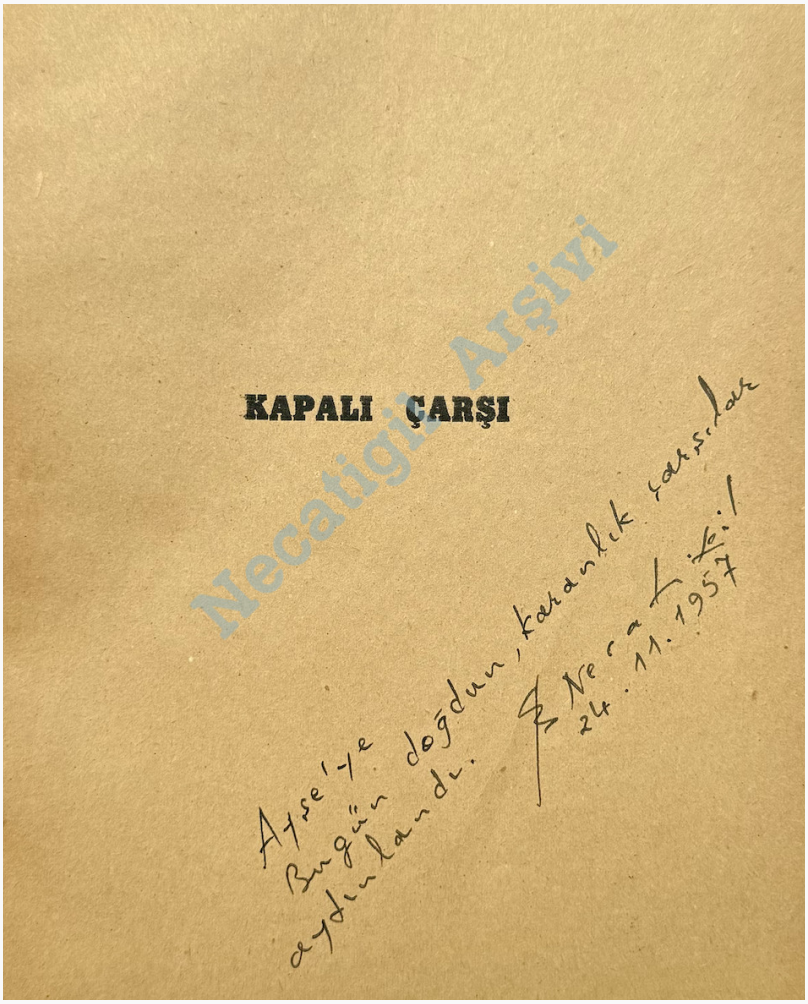
Evler: "Çok şey evlerde olur. İnsanı saran her hacim, her mekân, her barınak bir evdir. Evsizler ev peşindedir, evliler evi ayakta tutabilme çabasında. Çok şey evlerde olur. Tanzimat romanı, Servetifünûn hikâyesi evlerin, konakların dramıdır. Şenlik pek azdır. Şiirlere bir insan, evlerden bir şey katmadan nasıl girer şaşıyorum. Delikanlılıkta pek anlaşılmaz evlerin diktası. Rahat evlerde anlaşılmaz. Yirmisinde mi erken, otuzunda belki. Sonra sonra. Bu yüzden benim şiirim ya evlere bir övgüdür, ya da bir ağıt." (1965)

Bile/Yazdı: "Evler arasında konuşamaz olmuşu / evlerin uzağında konuştur!"

"Tanıdığım evlere tek başıma gitmek, aileyse / Evet, yersiz bir çekinme. Ama bu da bir gerçek: / Gerçek kaynaşmaların ev dışlarında olduğu"

"Erkekler evlere çekildi çoktan, / Katran gibi camlara yapıştı perde. / Göreyim sıkıntıyı sav başından, / Gel de dolaşma caddelerde." ("Gece Vakti", 1941); "Evleri vardı / Rahat ve sade. / Dalmış, kalmışız, gece yarısı olmuş, /Bize müsaade." ("Misafir", 1945); "İnsanlar yüzyıllar yılı evler yaptılar. / İrili ufaklı, birbirinden farklı, / Ahşap evler, kâgir evler yaptılar. / Doğup ölenleri oldu, gelip gidenleri oldu, / Evlerin içi devir devir değişti / Evlerin dışı pencere, duvar." ("Evler", 1947); "Bu dediğim bahçede / Geceleri rüzgâr çıkıyor. / Evler cehennem gibi / Durulmaz oturulmaz, / Sıcakta bunalmış milleti / Bahçe kendine çekiyor." ("Yazlık Bahçe", 1947); "Eski günler nerdesiniz / Açın kapınızı da evinize gireyim / Ama nerde o evler / Ne bileyim" ("Değişen Dünya", 1949); "İç içe bu evler, bıktım, / Birbirine bağlı. / Sözde kalır ayrı evlere çıkmak, / Dağ başlarında bile olsa / Yalan, evlerin yalnızlığı." ("Ayrı Evlere Çıkmak", 1951); "Körükler cılız olmak / Evlerin hiddetini, / Evlerle savaşımız / Savaşların çetini. // Evler her gün yollar bizi dışarı: / —Git, getir! / Emredilen ekmeği akşamları / Alın terlerimiz getirecektir." ("Evlerle Savaş", 1952); "Uzar gider dakikalar, bu sokak/ Bir sıra ev, evlerin karşısı / Yarısı bir uzun duvar, / Bir büyük arsa yarısı." ("Yapışkanotları", 1953); *Evler* (Yeditepe Yayınları, 1953); "Seslerin kesildiği sokakta / Uyurken evler / Ak tazenin göğsünde ağlarken çocuk, / Kaderin kara sütünde / Ölülerin gözleri / Üzgün, bulanık." ("Gece Durumu", 1955); "Ele güne karşı onun gibiler / Apartman, konfor. / Ağaç evler öldü, / Betonlarda yaşanıyor." ("Kör Işık", 1956); "İkindi güneşlerinde uzayan gölge / Gider durur eski evlerin önünde / Anılar başladıysa akşam yakındır / Aceleci bulutlar başınızın üstünde." ("Gölge", 1958); "Bizse sade geçelim dedik üste, gençlik / Oysa evler, aşklar vardı / Kirli kaypak dostluklara saplandı / Sürüngen köşelerde kaçak." ("Geçmek", 1959); "Ürkek bezgin baktığımız göklerden / Yarınlara güvendi umduğumuz. / Çocuklar, evler ve ekmek... / Ama mutlu muyuz?" ("Korku Çiçekleri", 1961); "Neden bazı şeyleri pek çabuk unuturuz / Çünkü apartımanlar o evlerin yerinde." ("Çay", 1961); "Biz sizin adınıza dünya evlerini / Gittik gördük. / Biz size en uygun hangisi / Aradık bulduk." ("Görücüler", 1961); "Büyükler gidince çocuklar küçükse onlar da ölmeli / Çünkü kendi evlerinden gayrı evler el evleri / Hele o kış ayları korkulu akşam üzerleri..." ("Korku", 1962); "Siz ki değişmez çizgilerle / Evler eşler çocuklar - - katlanmış kendinize" ("Siper", 1971); "Bakımlı bahçeler, oturmuş evler / Çok geçtim önlerinden / Git de kandır çöllerde susuz yaşayanları" ("Göz", 1972); "Evler hangi karanlıkta / içten yanar ışıkları?" ("Ters Yorum", 1973); "Tabut tabut evler / Tutmaya / Tutuşur eller. // İsli çıraların, çağ, / Durmadan öksürttüğü / Boynu bağlı kullar / İçlerinde ölü." ("Stadyum", 1973); "Evler dediniz, evlerdeydiniz / Anlatın evleri. / Anlattı, yetmedi, / Artık güz dönemi." ("Erte", 1976); "Gevşer, gerilir dişli çark / Teller ona bağlı / Kapan daha da / Evler dediysem bilerek evleri." ("Kukla Tiyatrosu", 1977); "Eski yapı, sarsılır evler / Dayan, geçer / Azgınlık zamanı." ("Ortam", 1977); "Dam dam / Büyük kent havaları değişik / Solur hep aynı kiri / Batıkta evler." ("Yazlık", 1977); "Çocukluk, gençlik / Kaldığınız evler / Bilinen yerler / Hangisinden aldınız? / Karayalnızlık--" ("Karantina", 1978); "O evler bu kadar geri planda mıydı / Işıkları olmasa da gecede / Bir siyahın ortasına damlamış yeşil. / Çekmez miydi bakışları hiç bilmiyorum." ("Perspektif", 1979); "Adım neye verilir / Evlere - - ilerde / Kalmaz böyle evler / Boşlukta şiirlere verilir." ("Adım", 1979); "Benim şiirlerime vuran ışık tanıdığım, yaşadığım evlerden gelir. *Çevre*'deki 'Evler' şiirini en iyi şiirlerimden biri sayarım. Orada bütün evlere kuşbakışı bakılmıştır" (1954); "Evlerin arı duru yaşayabilme özlemini, aile resim ve anılarında mutlanabilmeyi Fikret'lerden, Ziya Osman'lardan öğrendim, onların sürdürücüsü olmak isterdim." (1960); "Şiirleriyle olduğu kadar içtenlik dolu ve düz ömrüyle de her nimete, her zahmete ev açısından bakmayı, kurtulmuş ya da yenik ancak evlerde yaşanabileceğini ben ondan öğrendim." (Ziya Osman Saba hakkında, 1961); "Şiirime beni ben eden eşyalardan, evlerden, insanlardan silinmez gölgeler düşsün; ortak yaşamalardan yerli bir hava girsin isterdim." (1964); "Eski ahşap evler, tek aileyi barındıran evler gitgide azalıyor, tarihe karışıyor. Şimdi adeta bir köy nüfusu tek apartmanı doldurmakta." (H.W. Brands'a mektup, 1965); "Bugün yazmış olsam *Evler*'i yazmazdım. Bu, geldiğimiz yeri, toprağı inkâr etmekse, âsi evlâtlıksa öyle. Ama öyle değil." (Kâmuran Şipal'le röportaj, 1970); "Evlere dönülünce, bir gamlı sessizlikte, susmalarımıza bir anlam veremeyerek yüzümüze bakmalı, bağrımıza sokulmalıydı bu anılar." ("Alangu'nun Yolu", 1973); "Çünkü öyle sanıyorum ki, siz de o sokaktakine benzeyen evlerde, dükkânlarda olup bitenleri yazmakla buluyorsunuz, buldunuz kişiliğinizi!" (Sevinç Çokum'a mektup, 1974); " - Evler değişiyor, beğenilmiyor. Ben hiç değişmiyor, eskiyi beğeniyorum. Yeni evlerde eski evlerdeyim." (Pazarkaya'ya mektup, 1975); "Yıllar önce 'Evlerle savaşımız savaşların çetini' demiştim, şiirle savaşım da, çetinlikte evlerle savaştan geri kalmadı." (1975); "Çocukluğumda ve sonra, acılı ama sessiz evler gördüm çok. Yakın, uzak aileler arasında… Mutsuzluğumuz bile olsa, biz evlerde dört duvar arasında, kendimizin sultanıyızdır. Ev bir kurtuluştur, sokaklar çabuk tükeniyor, dışardaki ilişkiler, aşklar çabuk tükeniyor. Ve siz bir yalnızlığa itiliyorsunuz, ev sizi bu yalnızlıkta teselli edecek tek imkân. Evlerde ben hiçbir zaman sıkılmadım." (1978)

KÜTÜPHANESİ'NDEN

Necatigil Arşivi

"Küçük, ahşap bir ev var ilk çocukluk anılarımda. Giriş katında çok sıcak bir oturma odası, yanına yaklaşılmaması gereken bir soba, sobanın üzerinde fokurdayan bir çaydanlık. Genellikle kapalı duran, yalnızca konuklar geldiğinde kullanılan bir konuk odası. Soğuk ve çok gizemli. Odadaki büfede biblolar, el sürülemeyen. İçlerinde en güzeli pembe renkli, üzeri taşlarla süslü bir at arabası. Külkedisi'nin, saraydaki baloya giderken bindiği arabaya çok benziyor." (*Çok Şey Yarım Hâlâ*, Ayşe Sarısayın, YKY, 2001)

Kızı Ayşe'ye imzalı *Kapalı Çarşı*, Marmara Kitabevi, 1945

https://necatigilinodasi.com/ev-aile-yakin-cevre/kizi-ayseye-ithafli-kapalicarsi/

Künye

Katalog numarası: BN.LIB.01.01.0022

Tarih:1957

Dil: TR

Etiketler: Ayşe Sarısayın, Kapalı Çarşı, Marmara Kitabevi, Necatigil

Katkıda bulunanlar: Ayşe Sarısayın, Behçet Necatigil

Belge türü: Kitap

Baskı türü: Baskı

Hak sahibi: Necatigil ailesi

Kataloglayan: Serenad Demirhan